

STIHL HÖGTRYCKSVÄTT RE 129 PLUS
Utmärkt rengöringseffekt och maximal komfort.

- Ihopfällbart handtag
- 9 m stålarmad slang
- Slangvinda

ORD PRIS 3.990:-
NU 3.190:-

TLAB
Mellerud • Tel. 0530-133 01
Vår kunskap Er tygghet

STIHL **BÄST I TEST**

MELLERUDS NYHETER

ONSDAG 6 JULI 2016

VIKING ROBOTGRÄSKLIPPARE

iMow

Kampanjpris från **10.900:-**

VIKING

TLAB
Mellerud • Tel. 0530-133 01
Vår kunskap Er tygghet

Den farliga tystnaden

Herman Sturm, född i Tyskland 1930, har bott i Sverige sedan 1952. Nu fruktar han de högerpopulistiska krafternas frammarsch och hoppas på ett intakt EU.

Herman Sturm kom hit för att han inte såg någon framtid i sitt hemland efter kriget och Sverige skrek efter arbetskraft. På midsommarafton samma år träffade han sin blivande fru i Göteborg, där familjen kom att bo i många år, innan de senare flyttade till Dalsland. Herman är nu 86 och känner med det perspektiv han fått i livet stor oro inför framtiden.

Minnen från trettioalets Tyskland och kriget tränger sig på och han känner skräck inför de främlingsfientliga, populistiska högervindar som blåser i Sverige och Europa.

– Jag tror att tar man en sverigedemokrat och ger honom lite brännvin, då kommer en nasse fram. Det visade sig i den där filmen när de jagade folk med järnrör, säger Herman och berättar att Hitler fick 34 procent av rösterna i valet 1933, ingen majoritet, men den borgerliga högern hjälpte honom till makten och trodde de kunde kontrollera honom. Alla som var för Hitler skrek, de som var emot var tysta, säger han.

Förföljelse av judar

När Herman var sju år beordrades alla affärer och serviceinrättningar i Tyskland att sätta en lapp i fönstret som sade att inga judar betjänades.

– Min far var frisör, han satte inte upp lappen och blev varnad av nazisterna. Då satte han upp den men hyrde ett rum i grannstaden dit de judiska kunder-

na kunde komma. Alla var rädda och alla samtal tystnade när jag, som var yngst i familjen, kom in i rummet. De var rädda att jag skulle försäga mig, det var en tid när folk bara kunde försvinna, berättar Herman.

Förföljelsen av judarna eskalerade och 1938 genomfördes massarresteringar och aktioner i hela Tyskland. I november 1938 vandaliserades judars butiker och synagogor brändes.

– Vi satt i skolan när folk kom och skrek att judekyrkan brinner. Vi fick gå omedelbart och vi såg hur alla judar samlades ihop och tvingades förstöra synagogan. De ledades sedan genom staden och man ställde upp dem, fotograferade dem och skickade iväg dem med tåg. Vi fick inte veta vart.

Massiv propaganda

– Alla var influerade av nazismen. Propagandan var

massiv. Allt var censurerat, allt som sades i tidningar och på radio. De östeuropeiska folken sades vara ett slags undermänniskor, av mindre värde. Vår polske skomakare, som brukade laga våra sandaler, blev hängd efter att en flicka, känd för sin livliga fantasi, påstod att han tafsats på henne. Östeuropéer hade inga rättigheter. En flicka som hette Maria, från Ukraina, jobbade hos en bonde som utnyttjade henne. När det blev anmält blev hon brutalt slagen av flera poliser med batonger, säger Herman med tårar i ögonen.

– Sovjetiska krigsfångar kom. De svalt ihjäl. Ingen fick ge dem något, fast vi försökte, vi hade ett trick med att brödpåsen gick sönder när vi gick förbi. De döda skottades ner i en potatisåker, nakna med ett papper runt magen. Min kompis hade ett hus på höjden och vi såg allt därifrån. När

Herman Sturm vill dela med sig av sina minnen från uppväxten i Hitlers Tyskland. Han är orolig för de populistiska högerströmmar som råder i Europa.

äkern var full skottades de ner på soptippen. Tre miljoner ryska fångar hölls i Vitryssland och fick svälta ihjäl där. Tyska soldater fick göra vad som helst i Ryssland och överallt finns människor som är i stånd till vad som helst.

Farlig okunskap

Hermans far blev inkallad mot Frankrike och stupade 1944 i Belgien. Storebror blev inkallad mot Ryssland, men överlevde och bor idag, 91 år gammal, i barndomshemmet i Heppenheim. Herman själv var som fjortonåring elva dagar för ung för att bli inkallad, femton var gränsen. Han berättar att höga nazister efter kriget, då Heppenheim var un-

der amerikansk och engelsk ockupation, fick gräva upp ryssarna som begravts i potatisåker och på soptippen.

Nu är Herman Sturm 86 och delar sitt hem i Brålanda med två rumäner som tigger på gatorna. Fortfarande dyker minnen upp från uppväxten i Hitlers Tyskland. De är många och plågsamma och strömningar han ser idag oroar.

– Jag är rädd för att populistiska, rasistiska högerkrafter förstör EU. Englands lågutbildade röstade för Brexit, utan att förstå. Spricker EU är det fritt fram att slå ihjäl varandra igen, fruktar Herman Sturm.

Herman Sturm berättade för Karin Åström

Pasta
Barilla Pasta 500 g. Pasta Bluebox. Gäller ej Tagliatelle, Tricolore, Lasagne och Eko. Jfr pris 10:00/kg. Max 2 köp/hushåll.

Gräddglass
GB. 0,5 liter. Jfr pris 10:00/liter. Max 2 köp/hushåll.

Juice ICA. 1 liter. Kyld. Av koncentrat. Gäller ej EKO. Jfr pris 10:00/liter.

Fruktkorgar
ICA. Spanien/Italien. 500-1000 g. Persika. Gröna druvor. Nektarin. Klass 1. Jfr pris 15:00-30:00/kg

Färskost
Cantadou. 125 g. Jfr pris 120:00/kg.

Rökt bog
Sverige. Grygården

Färs kycklingbröstfilé, kycklinglårfilé
Pärsons. Ursprung Danmark. 700-800 g. Naturell, spicy jalapeno, tomat/timjan. Jfr pris 73:75-84:29/kg.

Kycklingfilé
Ivars. Ursprung Danmark. 900 g. Fryst. Jfr pris 43:33/kg. Max 2 köp/hushåll.

Blandfärs
ICA. Ursprung Sverige. Ca 800-1600 g. 50/50. Max 22% fetthalt. Jfr pris 49:90/kg. Max 2 köp/hushåll.

Äpple Royal Gala
ICA. Chile, Argentina. Klass 1. Jfr pris 12:00/kg.

Svenskt kött

ICA Supermarket
Kronan Mellerud
Landsvägsatan 53
Öppet alla dagar 7-22
Tel. butik 105 04 Mellerud Tel. kontor 106 33
Priser gäller v. 27. Reservation för slutförsäljning och ev. tryckfel.

FÖRENINGSPREFERAT

Föreningen Hälges Vänner (FHV) har lördagen 11 juni haft majmöte. Samling 15.00 vid klubblokalen. God uppslutning av medlemmarna. När alla anlänt blev det välkomstceremoni på sedvanligt vis.

Då detta avklarats blev det uppsittning i transportfordon för färd till platsen för dagens tävlingar, stora grusplanen bakom Örs Cementgjuteri. Väl framme vidtog tävlingarna, först boule med små klot, sedan plockepinn med påtagna vinterfodrade arbetshandskar och som avslutning, till medlemmarnas stora förvåning, tipspromenad! Då dessa moment avklarats blev det återfärd till klubblokalen.

Där samlades medlemmarna i relaxavdelningen och allehanda ämnen dryftades och diverse världsproblem fick sin slutgiltiga lösning!

Då denna punkt på dagordningen avklarats vidtog bastubad. Efter bastu och dusch blev det väntan på mat. Ity kokmöjligheterna i klubblokalen inte är de bästa blev det ganska lång väntan, men icke förty blev riset till slut kokt och detta tillsammans med tillbehören baguette, smör, ost och Runes currygryta visade sej vara väl värt att vänta på.

Efter maten vidtog prisutdelning. Efter noggrann beräkning av dagens tävlingsresultat framkom följande resultat: 1:a pris, 1 förp. stora skruvmejslar till nr:11, 2:a pris, 1 förp. mellanstora skruvmejslar till nr:1 samt 3:e pris, 1 förp små skruvmejslar till nr:9.

Kvällen avslutades under stort gemyt.

Nr:9

Annonsera under vinjetten
HANTVERK & SERVICE
Hör av dig till Maggan
Ring 0530-125 40 eller
maila till annons@mellerudsnyheter.se